



Ukanota,
dieną 75°, naktį 57.
Saulė teka 5:18, leidžiasi 8:20

7c

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLV.

Price 7c

Chicago, Ill.

Antradienis, birželio-June 3 d., 1958 m.

Kaina 7c

130

DE GAULLE VALDYS 6 MĖN. BE PARLAMENTO

CHARLES DE GAULLE VYRIAUSYBĖJ DAUGIAU JO PRIEŠŲ NEI DRAUGŲ

I ministerių kabinetą nepakvietė nė vieno iš Alžerijos - Saharos visuomenės komiteto

ALŽYRAS. — "Ir jūs tai vadinate vyriausybe?", nusistebėjo Alžerijos-Saharos visuomenės komiteto vicepirmininkas Leon Delbecque, perskaitęs De Gaulle ministerių kabineto sąrašą.

"Kas yra vidaus reikalų ministras?" klausė Delbecque mirė atsakė: "Valdininkas. Kas yra užsienio reikalų ministras? Irgi valdininkas".

Vidaus reikalų ministeriu De Gaulle pasirinko buvusį Paryžiaus policijos viršininką, prefektą Emile Pelletier. Užsienio reikalų ministeriu pakviestas kitas valdininkas, Maurice Couve de Murville, Prancūzijos ambasadorius Vakarų Vokietijoje, ėjęs prieš tai šias pareigas Washingtono, D. C. Jėdu abu laikomi nepartiniais savo srities ekspertais.

De Gaulle šalininkai nusiminė

Leon Delbecque neslėpė savo ir savo draugų nusiminimo dėl naujosios vyriausybės. De Gaulle į ją sukvietęs savo priešus, dabartinės krizės kaltinikus, partijų vadus. Net ir Jacques Soustelle, vienas iš energingiausių De Gaulle politikos gynėjų ir partijų politikos kritikuotojų parlamente, negavo kvietimo į vyriausybę.

Soustelle, buvęs Alžerijos generalinio gubernatoriaus, pavojingomis sąlygomis pabėgo iš Paryžiaus per Šveicariją į Alžeriją, kaip ir kitas gollistas minėtas Leon Delbecque. Jėdu jėjo į bendrą kariškių ir antiparlamentarinių politikų sudarytą valdžios jėtą, Alžerijos-Saharos visuomenės komitetą. Jė prisiekė kovoti iki mirties už De Gaulle grąžinimą į valdžią. Ir kai jis buvo grąžintas, nė vienas iš jų nebuvo pakviestas į naująją vyriausybę.

Leon Delbecque mano, kad De Gaulle vėliau sudarys tikrą vyriausybę, kai gaus visus įgaliojimus iš parlamento valdyti Prancūziją kviesto diktatoriaus teisėmis. Delbecque atskrido į Paryžių ir susitiks su De Gaulle.

Keturi vicepremierai

Tarp keturių ministerių be portfelių, tai yra, be ministerių, kitaip sakant, vicepremierų, De Gaulle artimiausiu pamerė, jėjo ir socialistų partijos gen. sekretorius Guy Mollet, 53 metų, buvęs premieras. Jis bus svarbiausias De Gaulles valdžios tiltu į liaudį, į darbininkiją, tarp kurios plačiai darbuojasi generolo priešininkai — komunistai, dalis socialistų, radikalai ir kiti sparnai".

Kiti trys vicepremierai, didieji De Gaulle vyriausybės ramsčiai yra šie politikai: Pierre Pflimlin, priešpaskutinis premieras, katalikų liaudies respublikonų sąjūdžio vadas, dar perėjęs savaitę sakęs parlamente tirtas kalbas, kad jis taip lengvai neužleis valdžios generolui. Pflimlin laikomas liberališkiausiu už kitus jo partijos žinomus narius, kaip Teitgen ir Bidault.

Trečias vicepremieras yra Felix Houphouet — Boigny, negras, 55 metų, iš Dramblio Kaulo teritorijos, Afrikos demokratų partijėlės steigėjas, buvęs ministras keturiose pokarinėse vyriausybėse.

Ketvirtas vicepremieras arba

ministeris be portfelio yra Louis Jacquinot, 59 metų, dešiniųjų nepriklausomųjų partijos vadas, buvęs užsienio teritorijų ministru.

Pinay — finansų ministras

Antoine Pinay, buvęs premieras, 57 metų nepriklausomų konservatorių vadas, paskirtas finansų ministru.

Radikalsocialistų senatorius Jean Berthoin, 63 metų, bus švietimo ministru. Šią ministeriją jis valdė Mendes-France ir Edgar Faure vyriausybėse. Paul Bacon, 54 metų, darbininkų unijų veikėjas, iš katalikų liaudies respublikonų partijos, paskirtas darbo reikalų ministru.

Teisingumo ministeriu paskirtas Dr. Michel Debre, 46 m., priklausęs prancūzų liaudies sambūriui, gollistų partijai.

Andre Malraux, senas De Gaulle draugas ir bendramintis, rašytojas ir pogrindžio didvyris iš karo laiku, numatytas jau eitos pareigoms De Gaulle pokarinėje vyriausybėje — propagandos, informacijos ministru.

Socialistas Max Lejeune paskirtas Alžerijos reikalų ministru. Karo ministeriu bus Pierre Guillaumat.

IŠ VISO PASAULIO

Prezidentas Heuss Kanadoje

OTTAWA. — Vakarų Vokietijos prezidentas Theodor Heuss atvažiavo taikiniu iš Toronto į Ottawą. Kanadoj Heuss viešės 3 dienas. Trečiądienį jis išskris prezidento Eisenhowerio lėktuvu Columbine į Washingtoną.

Libija nenori Sovietų paskolos

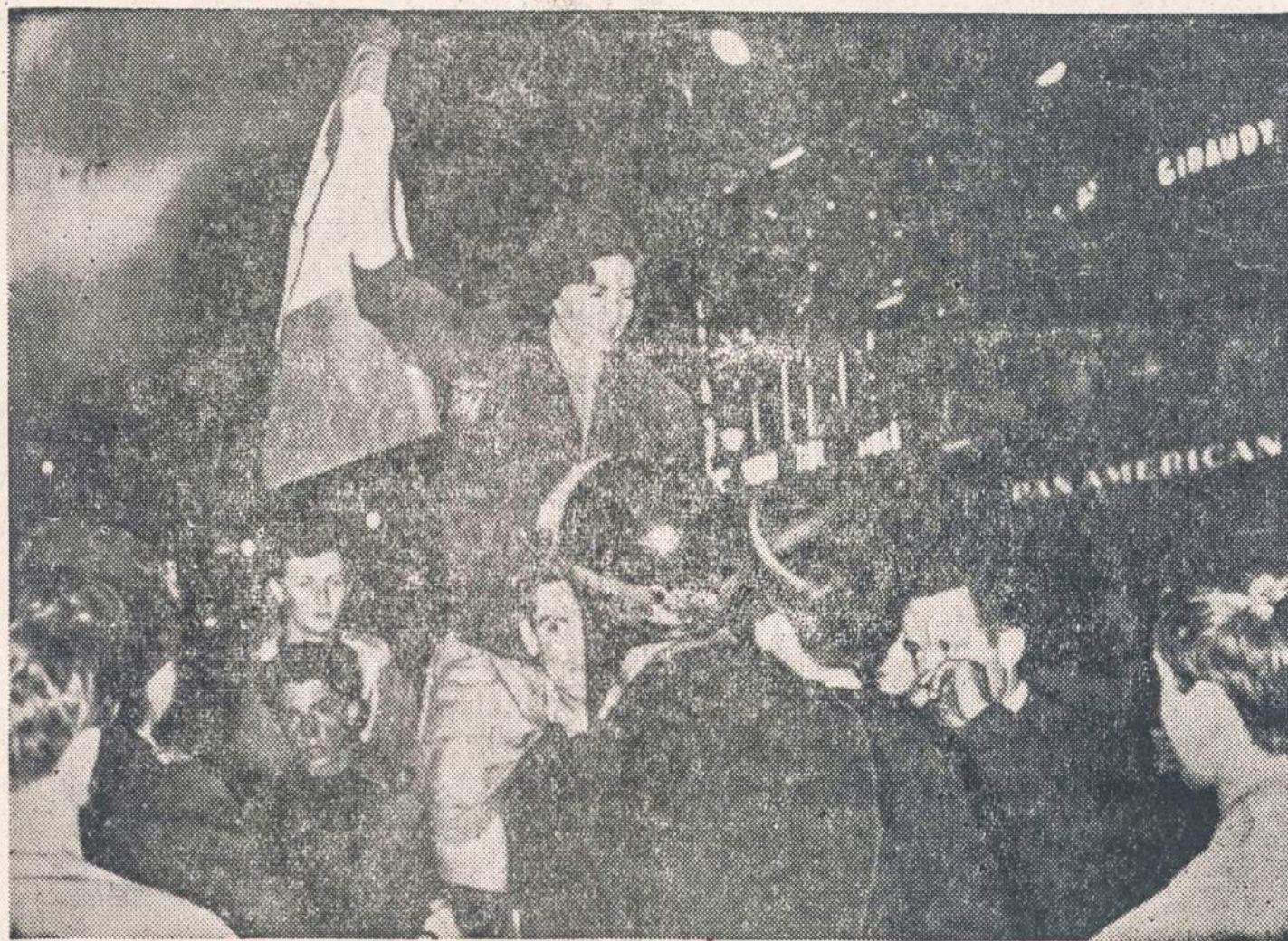
MASKVA. — Vadinamas profesinių sąjungų laikraštis "Trud" rašo, jog Libija atsakė Sovietų S-gos pasiūlytos 15 milijonų rublių (\$3.7 mil.) paskolos. Laikraštis tvirtina, kad Libija šitaip pasielgė, gąsdinama Anglijos ir Amerikos. Sovietai siūlė sudaryti pelningą prekybos sutartį, bet ir šis pasiūlymas buvo Libijos atmetamas, spaudžiant minėtoms Vakarų valstybėms.

Norėtų konferuoti Vienoje

VIENA, Austrija. — Aleksej Pavlenko, Sovietų viešs jėgainių ministras, viešs Austrijoje ir apžiūrės jos elektros jėngimus, pritarė Vienos burmistro Franz Jonas tvirtinimui, kad Austrijos sostinė būtų tinkamiausia vieta Rytų-Vakarų vyriausybės vadų konferencijai.

Philadelphijos orkestro sėkmė

LENINGRADAS. — Philadelphijos simfoninis orkestras, diriguojamas Eugene Ormandy, "užkariavo" ir Leningrado publika, panašiai, kaip Maskvoje bei Kieve. Klausytojų ovacijos reiškė ne tik orkestro muzikaliųjų veiklą gerą išpildymą, bet ir publikos pritarimą prasidėjusiam kultūriniam bendradarbiavimui. Philharmonijos salė buvo perpildyta.



Pro-gollistų ir komunistų būriai turėjo Paryžiu kėletą nezymių susidūrimų savo tarpe ir su policija, vieni už, kiti prieš De Gaulle pakvietimą į valdžią.

Pabaltijo Diena Michigano valstybėje

Sekmadienį, birželio 15, minimi lietuvių, latvių ir estų baisesi trėmimai į Sibirą 1941 metais

Seventeen years ago Soviet oppressors engaged in the mass deportation of Estonian, Latvian and Lithuanian citizens from their homelands. The Communist imperialist forces had ruthlessly occupied these three sovereign Baltic nations and had snuffed out the bright flame of liberty and democracy that had burned brilliantly in these nations since their creation following World War I.

On this Seventeenth Annual Commemoration of the Mass Deportations of loyal and courageous Lithuanians, Latvians and Estonians from their homelands, it is proper that all lovers of freedom pause and pay tribute to those brave souls who enjoyed the blessings of democracy and who were among the first to experience the brutal enslavement by Communist oppressors.

THEREFORE, I, G. Mennen Williams, Governor of the State of Michigan, do hereby proclaim Sunday, June 15, 1958, as

BALTIC DAY

in Michigan, and call upon all our people to join in commemorating the memory of the freedom-loving, brave people of Latvia, Lithuania and Estonia who have resisted Communist oppression these many years, and to reaffirm our support of those who are struggling to re-establish independence and freedom for these people.

Given under my hand and the Great Seal of the State of Michigan, this Fifteenth Day of May in the Year of Our Lord One Thousand Nine Hundred Fifty-eight, and of the Commonwealth the One Hundred Twenty-second.

G. MENNEN WILLIAMS,
Governor

Trumanas vertina gen. De Gaulle

Vadina šalies gelbėtoją

ALGECIRAS, Ispanija. — Buvęs prezidentas Trumanas ir žmona atplaukė Amerikos keleiviniu laivu "Independence" pasilsėti Prancūzų Rivjeroje.

Laivui užsukus į ispanų uostą Algeciras, prie Gibraltaro, korespondentai surado buvusį JAV prezidentą ir klausinėjo tokiomis aktualiais dalykais, kaip apie Prancūziją ir generolą De Gaulle.

Apie De Gaulle Trumanas pasakė: "Aš manau, kad Prancūzija generolo De Gaulle asmeny surado savo gelbėtoją".

Kongreso narys nori išvartyti Menšikovą

SSSR ambasadorius varo neleistiną propagandą

NEW YORKAS. — "New York Journal-American" dienraštis David Sentner savo skiltyje "Washington Window" rašo apie iškilusius pavojus Sovietų ambasadoriaus Menšokovo "arbatėlių diplomatijai".

SSSR sargyblaviai budi netoli Kanados

Ir dar protestuoja, kad JAV neleidžia ramiai šnipinėti

WASHINGTONAS, D. C. — Valstybės departamentas paskelbė jau prieš kėletą savaičių įvykusį pasikeitimą notomis tarp Maskvos ir Washingtono vyriausybė.

Sovietų notoj pareikštas protestas prieš JAV lėktuvus, kurie dažnai skępda viršum stiebu Sovietų "žvejybos laivų" Grand Banks vandenys, apie 100 mylių nuo Kanados, Nova Scotia krantų.

JAV atsakė, kad pakrancių apsaugos laivams ir lėktuvams tenka tikrinti kai kada įtartinus daiktus ir tarptautiniuose vandenys. Tai esą surišta ir su fotografavimu.

Kanadoj ir Amerikoj susidomėjimas tokiais Sovietų "žvejų laivais" minėtuose vandenys labai padidėjo. Laivai stovi prie inkaro, aplinkui matyti šios, didelės plūdės su SSSR vėliavomis. Vienam laivui nuplaukus, tuoj atplaukia kitas. Ten jų patruliuoja nemažiau kaip šeši.

"Žvejų laivai" esą aprūpinti visokiais elektroniniais aparatais, kurių pagalba Sovietai renka žinias apie JAV-Kanados lėktuvus, laivus ir pakrantių apsaugą.

Adm. Burke yra liudijęs senato karinių reikalų komitete, kad priešais, pruošdamasis staigiam atominui užpuolimui prieš Ameriką gali sutraukti netoli krantų daug prekinių laivų su varuojamomis ir balistinėmis raketomis, kadangi laivų, esančių neutraliuose vandenys (už 3 mylių) negali nei sulaikyti, nei patikrinti.

Kruvinos kovos su Alžerijos arabais

ORANAS, Alžerija. — Nors prancūzų generolai Alžerijoje ir sudarė bendrą valdžios jėtą su musulmonų vadais, kaip Dr. Sid Car, bet kautynės su vietiniais sukilėliais tebeina senu tempu.

Tai matyti iš kariuomenės vadovybės pranešimų. Tomis žiniomis, į pietus nuo Orleansville nukauta 132 arabai ir 30 paimta į nelaisvę. Kiek ten žuvo prancūzų kareivių, jų vadovybė neskelbia.

GENEROLAS GRASO PASITRAUKTI, JEI NEIŠPILDYS VISŲ SĄLYGŲ

Premieras ruošiasi trečiądienį į Alžeriją. — Kalbama, kad bus pakviestas ir į Washingtoną

PARYŽIUS. — Generolas Charles De Gaulle atvyko trumpam laikui į parlamentą ir įspėjo, kad jis pasitrauks iš pirmo vietos, jei parlamentas bandys išsisukinėti iš sąlygų, kuriomis De Gaulle sutiko "gelbėti Prancūziją".

Švedų socialistai laimėjo 7 naujas vietas parlamente

Iki daugumos trūksta 4 balsų

STOCKHOLMAS, Švedija. — Sekmadienio rinkimuose socialdemokratų partija laimėjo parlamente 113 vietų, 7 vietas daugiau. Bet lygiai tiek pat, 113 atstovų pravedė ir visos trys centro-dešiniojos grupės (liberalai, konservatoriai ir ūkininkų sąjunga).

Komunistai pravedė tik penkis atstovus. Jie pažadėjo remti socialdemokratų vyriausybę, kuriai iki daugumos 230 narių parlamente trūksta tik 4 balsų.

Socialistai pastaruosius 6 metus buvo sudarę koaliciją su ūkininkų sąjunga. Ginčai kilo dėl visuotinės senatvės pensijos, lygios 65% uždarbio vidurkio. Žmonės referendumui šiam socialistų pasiūlymui pritarė. Bet ūkininkų sąjunga išstojo iš vyriausybės, kai socialistai ryžosi įgyvendinti naująją pensijų tvarką.

Gali būti, kad jie tai įgyvendins anų 5 komunistų atstovų pagalba. Švedijos vyriausybės vadu nuo 1945 m. buvo socialistų partijos pirmininkas Tage Erlander. Karalius Gustavas VI tariasi su juo ir dėl tolesnės vyriausybės sudarymo.

Vėliausios žinios

● Valstybės sekretorius Dulles tarėsi su prez. Eisenhoweriu, grįžusiu iš Gettysburgo, apie nusiginklavimo derybas su Sovietais ir santykius su De Gaulle vyriausybe.

● Tunizijos atstovas reikalavo Saugumo Taryboj, kad Jungtinės Tautos išsprądytų iš jos teritorijos likusią prancūzų kariuomenę. Ji grasinanti ne tik Tunizijos nepriklausomybei, bet ir taikai šiaurės Afrikoj.

● Alžerijos arabai, turį savo būstinę Kaire, pakartojo savo pasiryžimą kariuotę su prancūzais iki nepriklausomybės atgavimo. De Gaulle vyriausybės nusistatymas šiuo klausimu — derybos ar karinė ofenzyva — paaiškės po konferencijų su gen. Salan ir kitais vadais Alžerijoje.

● I Londoną suvažiavo Socialistų Internacinalo tarybos delegatai iš 8 Vakarų Europos valstybių. SI vadovybė reiškia nepasitenkinimą Prancūzijos socialistų vado Guy Mollet palankumu generolui De Gaulle ir sutikimu įeiti į jo vyriausybę.

● Vakarų Vokietijos socialistų vadas prof. Carlo Schmidt pasakė Esene, kad gen. De Gaulle skubės į Maskvą, kad ten atsirastų anksčiau už Adenauerį. Tuomet atsudurtų pavojus ne tik Nato, bet ir Europos vienybė, kalbėjo Schmidt.

Parlamentas pirmadienį priėmė du svarbius sprendimus. 333 balsais prieš 232 parlamentas išsivadėjo šešioms mėnesiams veik visos valdžios ir pripažino teisę premieriui De Gaulle valdyti minėtą laikotarpį šalį dekretų pagalba.

De Gaulle ir jo rėmėjai tačiau sutiko, kad šis reikalavimas būtų papildytas keliom pataisom, varžančiom premiero galią. Parlamentas nutarė ir De Gaulle nutarimą priėmė, kad vyriausybė per šį laikotarpį neleis dekretų, kurie liestų piliečių teises, darbininkų-darbdavių santykius ir senatvės bei kitas socialines pašalpas.

Šiaip visa kita buvo priimta ir sutarta, kad parlamentas, patvirtinęs visus kitus įgaliojimus, išvažinė 6 mėnesiams apmokamų atostogų.

Ypatingos teisės Alžerijoje

Iš pat ryto parlamentas suteikė De Gaulle kaip ir kitiems premierams ypatingų teisių Alžerijoje, kur eina ne tik vietinių arabų karas prieš prancūzus, bet ir prancūzų kariškių maištai, nepasitenkinimai parlamentarine vyriausybe.

Ypatingi įgaliojimai Alžerijoje suteikti 337 balsais prieš 199. Sekmadienį, balsuojant parlamente pasitikėjimą, už De Gaulle kaip premierą pasisakė 329 atstovai ir prieš — 224.

Ginčai dėl konstitucijos reformų

Vėliau parlamento komitete įstrigo trečias svarbus De Gaulle reikalavimas, suteikti jam teisę paruošti naują konstituciją ir paduoti ją žmonių balsavimui, referendumui.

Komitetas pasiūlymą gerokai ištaisė, ir tai privertė De Gaulle pasirodyti parlamente ir pagrasyti atstatydinimu, jei jo sąlygos, išdėstytos sekmadienį, nebūtų priimtos.

Konstitucinės reformos, kurias nori pravesti De Gaulle, liečia stipresnės vykdomosios valdžios sudarymą ir Prancūzijos santykius su užjūrinėmis teritorijomis.

Kariškiai nusilenkė De Gaulle

Nežiūrint didelio nepasitenkinimo tarp Alžerijos visuomenės komiteto narių, kovojusių už De Gaulle grąžinimą į valdžią, gen. Jacques Massu, k-to vienas iš dviejų pirmininkų, užtikrino, kad karinė vadovybė klusniai pildys De Gaulle vyriausybės įsakymus.

Civiliniai politikai, kovoję už De Gaulle, yra nusiminę, nes nė vienas iš jų nepakviestas į valdžią.

Gen. Raoul Saal pranešė, kad De Gaulle pažadėjo trečiądienį atskristi į Alžyrą ir ten pradėti spręsti vieną iš sunkiausiųjų problemų.

"Figaro" laikraštis sužinojęs Washingtono, kad prez. Eisenhoweris nori kviesti gen. De Gaulle jau šią savaitę bendriam pasitarimams su anglų premieru Macmillanu.

TRUMPAI

—Nauja krikščionių demokratų centro valdyba. Gegužės 30 ir 31 d. Chicagoje įvykusioje penktosios konferencijos JAV konferencijoje nauja centro valdyba išrinkta tokia: Dr. Kazys Šidlauskas, pirmininkas; Pranas Vainauskas vicepirmininkas; P. Maldeikis, sekretorius; Dr. V. Litas, ižd., ir nariai: Dr. Danilevičius, K. Pabedinskas, kan. V. Zakarauskas, A. Gražūnas ir St. Dzikas. Revizijos komisija: Stanislas, Alšėnas ir Kloris. Garbės teismas paliktas senasis.

—Liet. krikščionių demokratų konferencija įvyko pereinamajai Chicagoje, Jėzuitų Centre ir truko dvi dienas. Konferencija be kt. švelkino Lietuvos konsulas Dr. Daužvardis, Liet. atst. J. Kajačka (raštu), VILKO ir ALTO pirmininkai, prel. Balkūnas, mariojū ir jėzuitų provinciolai ir kt. Priimtoje rezoliucijoje konferencija pasisakė už visų lietuvių šventą pareigą kovoti už Lietuvos išlaisvinimą ir tam tikslui visame pasaulyje jungtis apie VILKĄ, o Jungtinės Valstybės apie ALTĄ, taip pat Lietuvos laisvinimo darbe solidarai dirbti su kitų pavergtų tautų politiniais veiksniais.

—Cicero lietuviai sparciai

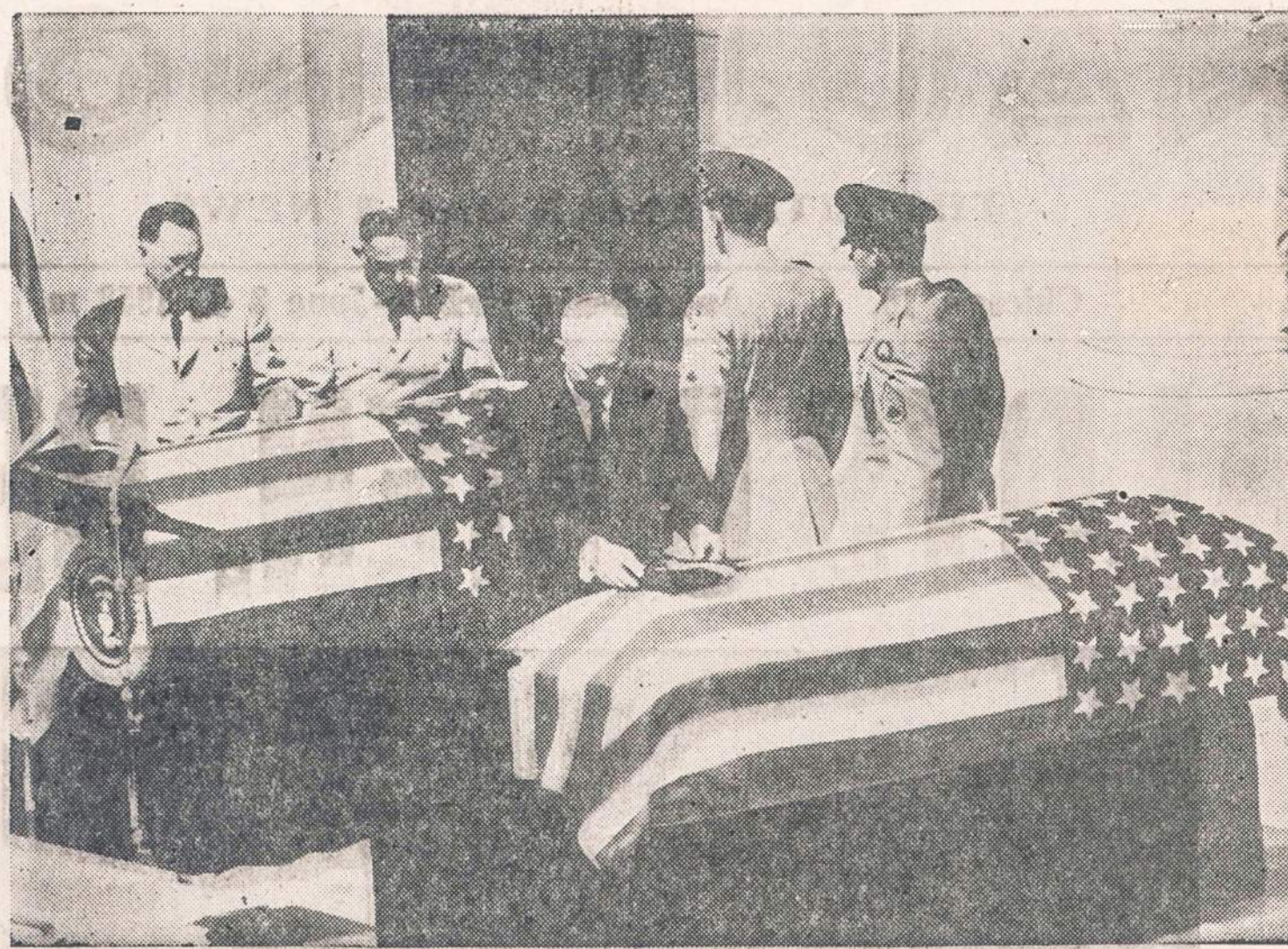
ruošiasi savo tradicinei išvykai, kuriai rengti sudarytas komitetas su dr. F. V. Kaunu priekyje. Kiti šio komiteto nariai yra dr. Z. Ašoklis, J. Arštikys, S. Bernatavičius, S. Paulauskas, A. Zailskas, Ed. Sulaitis ir kt.

—Pabaltiečių lepyv. atletikos žaidynės bus pravestos birželio 21-22 d. d. Chicagoje. Ta proga, birželio mėn. 22 d. bus susitikimas tarp Vid. Vakarų lietuvių ir latvių futbol rinktinių.

—Cicero pradžios mokyklos lietuvininkų klasės mokiniai šv. Antano parapijos salėje birželio 7 d. suvaidins 4 veiksmų veiklą jaunimui "Saulėnė".

—Birželio prisiminimai. Amerikos Lietuvių Tarybos Chicagoje gegužės 28 d. rūpestingai apsvaistė sovietų okupantų įvykdytus teroro ir masinio tremimo veiksmus Lietuvoje 1941 m. birželio mėnesį ir nutarė minėti su rengti šėštadienį, birželio 14 d. Marijos aukštesniosios mokyklos auditorijoje. Bus plati meninė programa, atitinkanti vaizdai baissioms dienoms pavaizduoti, taip pat kalbėtojai trumpai, bet aiškiai pasisakys dėl sovietų daromo genocido Lietuvoje.

—Lietuvaitė Jerry Benekaitė-Wikary, plačiai žinomų visuomenininkų Benekaičių dukterė gegužės 15 d. laimėjo pirmą



Prezidentas Eisenhower užveda Kongresinį Garbės Medalį prie II Pasaulinio karo nežinomojo kareivio karsto Arlington kapinėse. Už jo yra Korė os karo nežinomojo kareivio karstas.

vieta Bowling žaidimų rungtynėse. Nors ji pati užimta savo šeimos pareigomis, tačiau randa laiko mankštai ir sportui. Jos tėveliai yra seni northsidiečiai gyventojai, veiklūs visuomenininkai, kurie neužligo žada pasitraukti į privatu ramų gyvenimą naujame name netoli Jefferson miškų.

—Dr. A. Montvidas SLA reikalais gegužės 29 d. 2:30 val. popiet orlaiviu išvyko į New Yorką. Grįžti žadėjo birželio 2 dieną.

—J. Čėsno ir J. Mildažio vasarvietė Lakeside Villa, Beverly Shores, Ind., ruošiasi oficialiam vasaros sezono atidarymui, kuris įvyks birželio 21 d. (šeštadienį), dalyvaujant Chicago šaulių vaidintojų trupei. Minėtoji trupė tos dienos vakarą prie lauko atliks specialų vaidinimą. Bet ir prieš sezono atidarymą Lakeside Villa netrūks vasarotojų. Pereitą šėštadienį čia svečiavosi buvę Eichšteto (Vokietijoje) lietuvių gimnazijos abiturientai, kurie atšventė gimnazijos baigimo dešimtmetį ir ta proga pagerbė buvusį savo auklėtoją matematikos mokytoją p. Liškų.

—Miklas Vaidyla, Sandaros redaktorius, per Kapų Puošimo iškilmės Lietuvių Tautinės kapinėse pereiną penktadienį pasakė gražią, tos dienos progai pritaikytą kalbą, kuri iškiliamų pasakymų buvo pamiršta paminėti.

—Dantų gydytoja Motiejų Klorij trys juodukai sumušė ir apiplėšė. Užpuolimas padarytas sekmadienį, 7 val. vakaro, aš-

kioje vasaros vakaro šviesoje ir didelėje lietuvių / kolonijoje. Daktaras Kloris, važiuodamas namo, sustojo prie 63-čios ir California, kad galėtų nusipirkti vakarinius laikraščius. Nusipirko spaudą, o kai grįžo prie savo automobilio, jį pasitiko trys jauni vyrai juodukai, revolverio rankena rėžė į galvą ir pareikalavo atiduoti visus pinigus bei vertybes. Užpuolikai, sumušę ir apiplėšę gydytoją, greta stovėjusių kitų automobiliu nuvažiavo.

—Ralph Ragalius iš Brighton Park penktad. naktį 12 valandą eidamas Cermak rd. buvo dviejų jaunų banditų užpultas ir apiplėštas. Staiga šalia jo sustojo sena mašina, iš jos išsoko du apie 18-20 metų vaikėzai, vienas atkišo peilį, kitas kažkokią šaudyklę ir atėmė \$60 pinigų, įsakė eiti ir nesidairyti, patys pabėgo į mašiną, kurioje sėdėjo

trečias vaikėzas.

—ALT Chicago's Skyriaus atstovai į Amerikos Lietuvių Seimą Bostone, birželio 27 ir 28 d. išrinkti J. Valaitis, P. Gaučys, Dr. K. Drangelis ir Teod. Blins-trubas.

PAVASARINIS
NAUJIENŲ
PIKNIKAS
Birželio 15 d.
BUČO PARKE
Willow Springs, Ill.

"NAUJIENOS" PRANESA
TEISINGAS ŽINIAS



VERONICA A. YOUNG
(pagal tėvus Willis)
gyvenusi 919 W. 35th St.

Mirė 1958 m. birželio 2 d., 11:20 val. ryto, sulaukusi 43 m. amžiaus. Gimusi Chicago, Ill.

Paliko nuliūdę: dukterė Dolores Zylė, žentas Mike, anukė Debra, sūnus Donald, marti Jean; motina Maria Willis, brolis Antanas Willis, brolienė Stella su šeima, teta Petronėlė Žickus, jos vyras Juozapas; dėdė Petras Paulauskas ir daug kitų gimi-nių, draugų bei pažįstamų.

Kūnas pašarvotas Jurgio F. Rudmino koplyčioje, 3319 So. Lituania Ave.

Penktadienį, birželio 6 dieną, 9:30 valandą ryto bus lydima iš koplyčios į Sv. Jurgio parapijos kapinaitę, o po gedulingų pamatų bus laidojama Sv. Kazimiero kapinėse.

Nuliūdę lieka:
Duktė, Zentas, Sūnus, Marti, Motina, Brolis, Brolienė, Teta, Dėdė ir kiti Giminės.

Laidotuvių direkt. Jurgis F. Rudminas. Tel.: Yards 7-1138.

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANESIMAI

Cicero Našlių ir Našliukių draugiško klubo susirinkimas įvyks penktad., birželio 6 d. Septynių svetainėje, 1500 So. 49th Ave., Cicero, Ill. Visi nariai kviečiami atvykti, nes bus kas tai naujo.

—J. Že.

Erzvilko Draugiško klubo susirinkimas įvyks trečiadienį, birželio (JUNE) 4 d., Vengeliausko svetainėje, 4500 S. Talman Ave. Pradžią 7:30 val. vak. Nariai prašomi dalyvauti.

—Nellie Wilcop, rašt.

Lietuvių Brighton Park Moterų klubo susirinkimas įvyks ketvirtadienį, birželio (JUNE) 5 d., 7:30 val. vakaro, Vengeliausko svetainėje, 4500 S. Talman Ave. Narės prašomos dalyvauti, nes yra svarbių reikalų aptarti.

—Nellie Wilcop, rašt.

SLA 36 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadienį, birželio 4 dieną, Chicago's Liet. Auditorijoje, (3133 S. Halsted St.) 7:30 val. vak. Visi nariai ir narės kviečiami į susirinkimą.

—A. Kavalakis, fin. rašt.

DĖMESIO! DĖMESIO!

Išsiųsime į Lietuvą ir kitus kraštus Jūsų atneštus siuntinius. Galite ir pas mus nusipirkti įvairių medžiagų ir kitų prekių žemesnėmis kainomis, negu kitur. O taip pat siunčiame per Angliją ir Daniją užsakytus siuntinius ir vaistus. Greitas, nebrangus ir sažiningas patarnavimas daugeliui žinomoje PATRIA GIFT PARCEL CO., 3305 So. Halsted St. Tel.: LA 3-2021.

Liusės suknelių krautvės patalpose. Nuo 9 iki 6. Pirmadieniais ir ketvirt. iki 9 v. v. (Sk.)

Išsiųsime Jūsų siuntinius į Lietuvą ir į kitus kraštus

Jei Jūs neturite savo siuntinių, tai gausite pas mus; visam kostiumui medžiagų nuo \$5.00 iki \$20.00, visai suknelei medžiagų nuo \$2.00 iki \$10.00, akordeonų nuo \$75.00 iki \$300.00, rašomų mašinelių nuo \$50.00 iki \$250.00, laikrodžių nuo \$5.00 iki \$100.00, deimantinių rėžtukų stiklui nuo \$3.00 iki \$9.00, gatavų batų nuo \$3.00 iki \$10.00, odos batams ir kitų prekių, tinkamų siuntimui, rasit didelį pasirinkimą. Prašome įsitikinti!

PARCEL SERVICE
3322 S. Halsted St., Chicago, II.
Tel.: Yards 7-0677 (J. Karvelis) Prekybos patalpose). (Sk.)

ALEKSANDRAI BARODICIENEI

mirus, giliai nuoširdžią užuojautą dukrelei Birutei ir jos tėveliui Jonui reiškia ir kartu liūdi

Juodkrantės ir Baltijos Jūros
jūrų skaučių, tų tuntai.

Vienerių Metų Mirties Sukaktis



STELLA MILLER
Gyvenusi 4626 N. Dover, Chicago, Ill.

Birželio 3 dieną sueina vieneri metai, kai negailestingoji mirtis atskyrė iš mūsų tarpo, nutraukdamas gyvybę sielą dar gana jaunai mano mylimai žmonai Stelai Miller.

Sakoma, kad laikas yra geriausias gydytojas. Jis visus širdies skausmus išgydo, bet mes netekę brangaus asmens, niekada negalime užmiršti ir visuomet liūdime.

Ši rytą, birželio 3 dieną, 8 valandą bus gedulingos mišios už jos sielą Our Lady of Lourdes bažnyčioje, prie Ashland ir Leland Avenue.

Nuliūdę:

Vyras Tamas Miller ir Dukra Teresa.

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandose
Graziosios Gėlės ir Vainikai, Antkapų papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5525 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020

LOVEIKIS Telegrama / Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. Yards 7-7308

GUZASKU
BEVERLY HILLS GELINČIA
GELĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuviams, Papuošimams.
URBA Gelininkas
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: Yards 7-1741 — 1742
★
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šėštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil.
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6812 So. Western Avenue
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
Koplyčios visose miesto dalyse.

NARIAI
Chicago's Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANIA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139
ALFRED VANCE
1424 So. 50th Ave., Cicero
Phones: OLYmpic 2-5245 — TOWNhall 3-9687

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: Yards 7-1911
LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: Cōmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANIA AVENUE Phone: Yards 7-3401

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 WEST 46th STREET Phone: Yards 7-0781
STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5741
PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

DĖL "LIETUVOS TSR ISTORIJS"

(Tęsinys)

Teisininko K. Venclausko iš šiaulių nurodymu, savaitraštį redaguoti buvo pakviestas teisininkas Vl. Požėla, tada Tartum-Dorpatė gyvenęs. Pirmas laikraščio numeris išėjo 1913 m. lapkričio pradžioje.

Kadangi Rygos netuviai socialdemokratai buvo legalaus kultūrinio darbo šalininkai, tai jie nebendradarbiavo su bolševikais, nes jų akys jie buvo "likvidatoriai". Pagaliau Rygoje bendrai rusų socialdemokratų veikimo kaip ir nebuvo "Vilnyje" bendradarbiavo vilniečiai socialdemokratai Petrogrado (Leningrado) lietuvių visuomenininkų studentija ir kaip kada rašė straipsniukas Vincas Kapsukas. Tada jis dar nebuvo bolševikas.

vikas.

Kodėl apie tai mes čia tiek rašome? Matykite, dabar komunistai visa šitą įsirašo į savo nuopelnus, "Vilni" vadina komunistų laikraščiu ir jo vadovu net V. Kapsuką. "Lietuvos TSR istorijos" vadovylyje įdėta "Vilnės" su "Giedros" kalendoriaus skelbimu nuotrauka. Girdi, "Vilni" leido revoliuciniai socialdemokratai, o "Visuomenė" Vilniuje — dešinieji socialdemokratai, ėjusieji su lietuviškąja buržuazija. O faktiškai anuomet niekam nebuvo žinomi kažkokie ten "revoliuciniai" socialdemokratai; "Visuomenės" bendradarbiai rašė "Vilnyje", ir tarp jų ir pats Vincas Kapsukas buvo tos "dešiniųjų" "Visuomenės" bendradarbis. Tada dar V. Kapsukas pats nežinojo kas jis.

1917—1919 m. Lietuvoje

"Nauji nose" jau nekartą buvo rašyta, kaip maskviniai komunistai pavaizduoja 1917-19 metus Lietuvoje, todėl čia netenka to kartoti, pastebėsime tik, kad visos jų tos sufabrikuotos žinios sudėtos ir tame istorijos vadovylyje. Ir visų jų įvykių, priešakyje — tai "komunistinės revoliucijos" Lietuvoje padėti trys asmenys: V. Kapsukas, Z. Aleksa ir P. Eidukevičius. "Pamiršti" Dimanšteinas, Joffe, Morozovas ir kiti.

Idomu, kad prisiminta tame vadovylyje ir pasirašyta 1920 m. liepos 12 d. Maskvoje taikos sutartis tarp Lietuvos ir Rusijos.

Ir apie tai taip negužiai parašyta: "Lietuvių tautai tuomet norėjo paversti Lenkijos ponai ir Vokietijos kapitalistai, panaudoję tam bermontininkus. Klaipėdą ir Klaipėdos kraštą tuomet buvo užėmusi Prancūzijos kariuomenė. Lietuvių tautai atsidūrus tokio didelio pavojaus akivaizdoje, Tarybų Rusija pripažino Lietuvą kaip atskirą valstybę ir pasiūlė jai sudaryti taikos sutartį. Buržuazinė Lietuvos vyriausybė, priklausiusi nuo užsienio imperialistų, ilgai nesiryzo šio pasiūlymo priimti ir derbybas vilkino. Tik Kauno įgulos kareivių sukilimas, liaudies revoliucinis judėjimas ir, be to, didėję nesutarimai tarp didžiųjų kapitalistinių valstybių privertė ją pasiekti Estijos pavyzdžiu ir šį pasiūlymą priimti".

Mat, kokia gerutė toji Rusija: čia ji, "nekarjaviusi" su Lietuva, kai pajuto, kad lietuvių tautai gresia pavojus iš kapitalistų pusės, pasiūlė pasirašyti taiką...

O anksčiau yra vadovylyje pasakyta, kad Lietuvoje vyko "komunistinės revoliucija" ir tos revoliucijos pasėkoje susidarė Vinco Kapsuko vyriausybė, kurią Lenino vedama Rusijos vyriausybė pripažino ir paskelbė Lietuvą esant nepriklausoma valstybe... ir štai paskui vėl naujos taikos pasiūlymas, jos pasirašymas ir naujai Lietuvos valstybės pripažinimas!

Neabejojame, kad akylesnieji iš to "Lietuvos TSR istorijos" vadovėlio besimokinantieji tuos "nesklandumus" pastebės ir suprast, ko vertas tas vadovėlis.

Lietuvos buržuazinei valstybei skirta net 58 puslapiai, tai beveik visas trečdalis viso vadovėlio!

Čia jau išimtinai komunistinis propagandinis turinys; visa, kas buržuazinio — smerkina, kovotina; ir visa, kas komunistinio — vertinga, žavėtina.

Na ir žinoma: streikų streikimai, buržuazijos stiprėjimas, kapitalistų veisimasis ir darbo žmonių skurdinimas, jų žiaurus nepasotinamas išnaudojimas; na ir, pagaliau, 1940 m. antroji "komunistinė revoliucija bei sovietų įgyvendinimas. Žmonių



UNITED PRESS-NAUJIENŲ PREŠ Prezidentas Eisenhower dalyvauja pirmiūose balsavimuose Getysburg, Pa. Balsavimai vyko ryšium su išrinkimu kandidato į gubernatorių.

SALPAINAUJŲ KELIŲ BEIEŠKANT

Išemigravę į įvairius kraštus ir jau stipriau įsikūrę, mūsų tautiečiai, atrodo, vis mažiau beprisimena kitus savo tautiečius, palikusius skurde. Pavyzdžiui, V. Vokietijoje pasilikę lietuviai, kurie daugumoje dėl silpnos sveikatos negalėjo išemigruoti į materialiniam gyvenimui patogesnius kraštus, tvirtina, kad juos pažįstamieji iš užjūrio jau beveik visa užmirę. Pradžioje esą atsiųsdavę ir siuntinių ir kokį dolerį į laišką kartėmis įdėdavo, o dabar jau ir per didžiąsias šventes ne tik materialinės paramos nesuteikia, bet net ir laiškus neparašo... Kaip paradoksiškai visa tai skamba: kai emigravusieji į užjūrius vis stipriau įsikuria tai varge palikusius, lyg susitarę, vis labiau užmiršta. Kai kam gal atrodo, kad V. Vokietijoje likusiems jau nebloga, nes ten gyvenimas labai pagerėjęs; V. Vokietija savo geroje pralankianti visas Europos valstybes.

Taip V. Vokietijoje gyvenimas labai pagerėjęs ir dar gerėja, tačiau tik tiems, kurie dirba, kurie yra pajėgūs. Per kelėtą paskutiniųjų metų daugelio kasdieninio vartojimo prekių ir maisto kainos V. Vokietijoje žymiai pakilo. Tai nesudaro didelio rūpestio dirbantiems, nes jiems atlyginimai per tą patį laiką proporcingai dar labiau pakilo. Tačiau priešingai yra su bedarbiais — besveikaisiais, nes jiems teikiama valstybės pašalpa daugumoje liko ta pati — labai mažytė. O tai reiškia, kad skurstantiems skurdas, prekėms ir maistui pabrangus, dar labiau padidėjo — tai liečia ir daugumą likusių lietuvių. Jei ir pažįstamieji užjūriuose juos jau užmiršo, tai jų būklė tikrai nepavydėtina. Vienintelė parama ir drauge paguoda jiems vis dar teteikia Balfas.

Galima dalinai suprasti ir šelpėjus: per eilę metų pabodo jiems Vokietijoje likusieji. Juo lengviau jiems dabar pasiteisinti, kai atsirado galimybė siųsti siuntinius į Lietuvą. Siunčia į ten siuntinius gimines, siunčia ir pažįstamieji. Visas kraštas begaliniam varge, žmonės beveik visi ligoti. Oi, kiek daug ten reikia įvairausios paramos! Tačiau ne visi likusieji krašte turi užjūriuose — laisvuose Vakaruose giminių ir pažįstamų, iš kurių gauna paramos; dauguma negauna... Ir čia Balfas pirmoj eilėj ieško kaip tik tokių, kurių nieks nesusėlia; ir jiems Balfas lieka galbūt vienintelė

didis džiaugsmas, ypač dėl komunistinės žemės reformos, ir paskui valstiečių naujas "įsitikinimas", kad geriau, lengviau žemę dirbti kolektyviu būdu, ir todėl vėl naujas "džiaugsmas" — kolchozų steigimas.

Antrasis pasaulinis karas, aišku, vadovylyje nusakytas kaip kapitalistų sukurtas ir SSSR laimėtas. Sakytum, net sąjungininkų kaip ir nebuvo... O jau dabar visas pavergtos Lietuvos gyvenimėlis eina kaip sviestu pateptas.

Vadovėlis baigiamas tokiais žodžiais:

"Karo ir hitlerinės okupacijos sugriovimus lietuvių tauta palgynti greitai pašalino tik dėl to, kad buvo Tarybų Sąjungos sudėtyje ir naudojosi tų tarybinių tautų, ypač rusų tautos, pagalba".

Na, kaip ten bebūtų, bet jau gerai, jei nors ir toks "Lietuvos TSR istorijos" vadovėlis išėjo. Tegu kreivai, tegu suktai parodoma Lietuvos praeitis ir dabartis, bet visviena kalbama apie savo šalį, savus reikalus. Aky-lusis pavergtos Lietuvos jaunimas, iš šalies neraginamas, atskirs grūdus nuo pelų, juo labiau, kad daug kas sulopyta juodais lopais, o šie, susiūti baltais siūlais, ir žlibiams iš tolo matomi.

(Pabaiga)

3 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—TUESDAY, JUNE 3, 1958

paguoda.

Balfo siuntos pasiekia ir Sibiro taigose išblaškytuosius mūsų kankinius; ir ten nevienam nūšluostyta ašara, sustiprinta sveikata, gal gyvybė išgelbėta.

O štai, dar visai neseniai prasišvėrė ir Lenkija, ypač joje esąs Suvalkų trikampis. Kiek daug ten taurių lietuvių! Net nuostabu: materialinį skurdą neša jie didžiausį, o pirmoj eilėj krei-

piasi į mus prašydami dvasios netų atvejų matyti, koką begapeno: lietuviškų vadovėlių, knygų, maldaknygių, lietuviškos spaudos. Tiesiog graudu... Argi būtų tiesiog nusikaltimas jiems nepagelbėti. Juo blogiau, kad Lenkijos platuose pasklidę lietuvių mažai kuris beturi giminių ar pažįstamų Vakaruose; jiems vienintelė viltis belieka Balfas.

Truputį prisivėrus geležinei uždangai, šelpiamųjų skaičius labai aukštai pašoko. Iš sumi-

liniai platus yra šiuo laiku dar bo laukas Balfui, kiek daug iš-tiestų rankų laukia Balfo pagalima jais nesusirūpinti? Juk O nežiūrint viso to, Balfo ištenepagelbėti. Juo blogiau, kad kliai nē kiek nepadidėjo. Saku-kliai nē kiek nepadidėjo. Skau-kas nors daryti, reikia ieškoti naujų kelių, kad Balfui aukoto-jų skaičius didėtų ir kad aukotų didesnėmis sumomis. Nevalia pavargti šalpos srityje, ne-

(Nukelta į 4 psl.)



PAVASARINIS

Naujienu Piknikas

š. m. birželio 15 d.

BUCO PARKE

Willow Springs, Illinois

Kukliai besididžiuodami pranešame, kad Chicagos didžiojoje šiaurės Vakarų dalyje įsteigėme naują modernią

SCHIELKA

• Laidotuvių koplyčia •
esančią 2242 N. Leavitt Street

Siūlome Jums plačiai žinomą mandagų asmenišką mūsų patarnavimą, įgytą per 25 patyrimo metus.

Vėsu • Daug vietos automobiliams.

7710 W. ADDISON STREET

NA 2-7444



Taupykite, kur Jūsų santaupos neša gerą pelną ir yra saugios

Universal Skolinimo ir Taupymo Bendrovė moka aukštus dividendus. Saugi įstaiga, nes indėliai yra apdrausti per Federal Savings & Loan Insurance Corp. iki \$10,000 kiekvienam asmeniui. Lengvai pasiekama iš visų miesto dalių. Keičia ir išduoda savo čekius ir duoda paskolas perkantiems namus



UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted Street

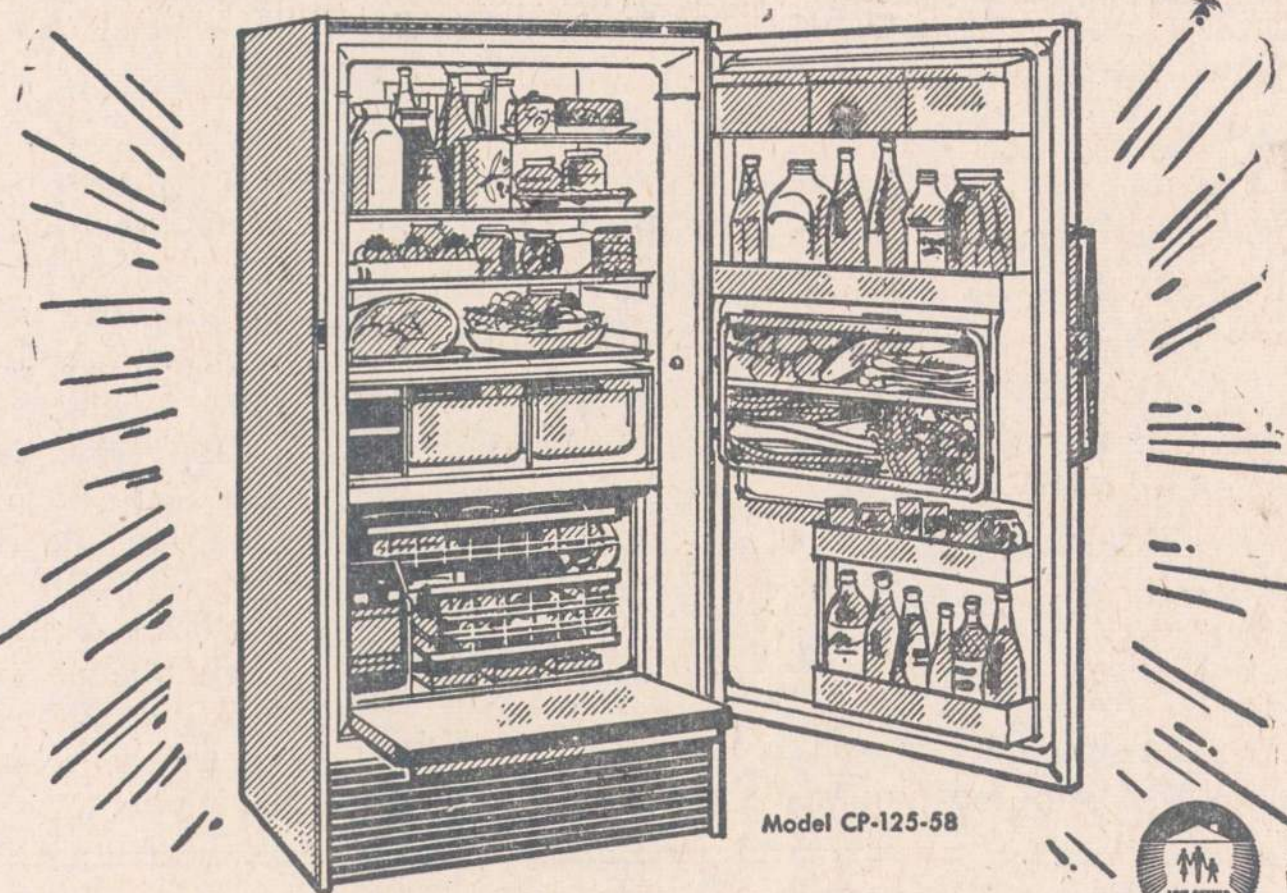
Telefonas: HAYmarket 1-2028

SPECIAL SHOWING

'58 FRIGIDAIRE

COLD-PANTRY COMBINATION

NEW Sheer Look PLUS—Already a year ahead of the field, Frigidaire moves even further in front with the New Sheer Look PLUS—a design so all-out stunning that it could come only from the best-known name in home refrigeration—FRIGIDAIRE!



Model CP-125-58

NEW
Turquoise—
cool as a
mountain lake.

NEW
Sunny Yellow—
cheerful as a
sunbeam.

GLAMOROUS
Charcoal Gray—
goes with
everything.

POPULAR
Mayfair Pink—
most sought-after
kitchen color.

NEW INSTANT ICE SERVICE that showers a trayful of "frosty-dry" cubes into a party-size, pull-out bin.

NEW ROLL-TO-YOU SHELVES that bring the foods to you. No space-wasting rounded corners or bulky center post.

NEW PICTURE WINDOW HYDRATOR WITH ALL-WEATHER MOISTURE CONTROL. Keeps fruits and vegetables always in view. New Moisture Control keeps them dewy fresh.

PLUS: giant zero zone Food Freezer. Automatic Defrosting and Amazing Flowing Cold in the Refrigerator Section.



NEW Sheer Look Colors
—Sold at the price
of white!

LEO BERMAN FURNITURE AND APPLIANCE STORES

1638 W. 63rd Street

HEmlock 4-6800

(One block West of Ashland on 63rd St.)

3422 Michigan Ave.
Phones: WAterfall 8-8400

East Chicago, Ind.
East Chicago 5611

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

